קופת גמל הגומל

דוח שנתי 2018

קופת גמל הגומל

דוח שנתי 2018

תוכן עניינים

	עמוד
סקירת ההנהלה	2-16
הצהרת מנכ"ל הקופה	17
הצהרת מנהל כספים	18
דוח הדירקטוריון וההנהלה על הבקרה הפנימית	19
דוח רואה החשבון המבקר על הבקרה הפנימית	20
דוחות כספיים	21-51

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה

לשנת 2018

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

תוכן עניינים

	עמוד
מאפיינים כלליים של קופת הגמל	4-5
ניתוח זכויות עמיתים קופת הגמל	5-6
ניתוח מדיניות ההשקעה	6-7
ניהול סיכונים	7-16

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל

א. תיאור כללי של הקופה ושל החברה המנהלת

שם קופת הגמל: קופת גמל הגומל (להלן: הקופה).
שם החברה ששימשה כחברה מנהלת (עד ליום 31.12.2018): הגומל - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: **"החברה" או "החברה המנהלת").**
החברה ניהלה עד סוף שנת 2018 בנאמנות את קופת גמל הגומל (להלן: **"הקופה"**). החברה הוקמה בשנת 1967 וזו השנה בה החלה הקופה לפעול. עד לתאריך 1 ביולי 2007 פעלה הקופה כקופת גמל תאגידית בשם "הגומל – קופת גמל למורים וגננות בע"מ". בתאריך זה, הושלם שינוי מבני שבוצע כמתחייב מחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 (להלן – "חוק קופות הגמל") במסגרתו התפצלה הקופה התאגידית לקופה ולחברה המנהלת אותה בנאמנות.

ביום 30.5.2018 חתמה החברה על הסכם התקשרות עם גל – ניהול קופות גמל לעובדי הוראה בע"מ (להלן: "חברת הניהול גל"), במסגרתו הוסכם להעביר את קופת גמל הגומל לניהולה של חברת הניהול גל. ביום 4.11.2018 ניתן אישור רשות שוק ההון להליך העברת הניהול של הקופה וביום 1.1.2019 בוצעה העברת הניהול.
לחברה המנהלת אין הון עצמי ופעילותה היחידה הינה ניהול הקופה. הקופה הינה תוכנית המנוהלת בנאמנות על ידי החברה המנהלת, ללא הון מניות.

פירוט בעלי המניות של החברה המנהלת

הסתדרות המורים בישראל מחזיקה ב- 100% ממניות החברה.

ב. סוגי האישורים שיש לחברה ולקופה

לחברה רישיון חברה מנהלת מס' הרישיון 5/044.
לקופה אישור שנתי המונפק על ידי הממונה על שוק ההון (מספר אישור 115), המתחדש מידי שנה כקופת גמל לחיסכון (קופת גמל לחיסכון- קופת גמל לקצבה שאינה קופת ביטוח, קרן פנסיה או קופת גמל מרכזית לפיצויים. בעבר כונתה הקופה "קופת גמל לא משלמת לקצבה") בשל כספים שהופקדו בה בשל שנת המס 2008 ואילך, וכקופה לתגמולים וקופה אישית לפיצויים על כספים שהופקדו בה בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008, או שהועברו אליה מקופת גמל לתגמולים ו/או קופת גמל אישית לפיצויים אחרת.

עד ליום 31.12.2015 פעלו בקופה 2 מסלולי השקעה:
מסלול כללי שהופעל בשנת 1967. קוד – 520027624-00000000000115-0115-000.
מסלול אג"ח ממשלתי ללא מניות שהופעל החל מ- 3.4.2012. קוד – 520027624-00000000000115-1453-000.

החל מיום 1.1.2016 נפתחו בקופת הגמל מסלולי השקעה חדשים במקום המסלולים שהיו קיימים עד ליום 31.12.2015

- הגומל גמל לבני 50 ומטה (מסלול חדש) מס' מס הכנסה 9924, קוד – 520027624-00000000000115-9924-000.
- הגומל גמל לבני 50 עד 60 (מסלול חדש במקום המסלול הכללי) מס' מס הכנסה 9925, קוד – 5200276240000000000115-9925-000.
- הגומל גמל לבני 60 ומעלה (מסלול חדש במקום מסלול אג"ח ממשלתי ללא מניות) מס' מס הכנסה 9926, קוד – 520027624-00000000000115-9926-000.

תוקף האישורים למסלולים אלו הינו עד ליום 31 בדצמבר, 2019.

ג. שיעורי הפרשות לקופה

שיעורי ההפרשות לתגמולים לעמיתים במעמד שכיר הם עד 7% מן השכר על ידי העובד ו- 7.5% על ידי המעביד.
שיעור ההפרשה המרבי לפיצויים לעמיתים במעמד שכיר הינו עד 8.33% מן השכר על ידי המעביד.

ד. מסמכי יסוד

בשנת 2018 לא הוכנסו תיקונים בתקנון קופת הגמל. בשנת 2018 לא תוקנו מסמכי התאגדות של החברה. בינואר 2019 תוקן תקנון הקופה (תיקונים הנדרשים לאור העברת הקופה לניהול חברת הניהול גל).

ה. סוג קופה וסוג עמיתים

הקופה הנה קופת גמל ענפית המיועדת לציבור עובדי ההוראה.

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל (המשך)

ו. גופים המעניקים שירותים

- הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, המעניק לחברה שירותי תפעול;

- פסגות ניירות ערך בע"מ, מנהלת את תיק ההשקעות של הקופה.
- הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ נותן לחברה שירותי משמורת ני"ע של הקופה.

2. ניתוח זכויות עמיתים קופת הגמל

א. יחס נזילות

שיעורי החסכונות של העמיתים מסך הנכסים נטו בקופת הגמל אשר הבשילו מסתכמים ליום 31 בדצמבר 2018:

	אחוזים
מסלול	31.12.2018
50 עד 60	88.28
60 ומעלה	99.59
עד 50	85.23

ניסיון העבר מלמד כי עמיתים רבים, שחשבונותיהם הגיעו למצב נזילות, לא מנצלים את זכותם למשיכת הכספים.
הקופה נוהגת לממן את המשיכות מתוך ההפקדות השוטפות ותקבולים שוטפים מהשקעות.
הקופה מעריכה ששיעור זה יאפשר לקופה לעמוד בשינוי בהתנהגות העמיתים ובהתגברות המשיכות, אם יתרחשו.

ב. משך חיים ממוצע של החיסכון (*)

	שנים
מסלול	31.12.2018
50 עד 60	7.09
60 ומעלה	4.85
עד 50	18.37

נתון זה מבטא את הזמן הממוצע הדרוש כדי שכל העמיתים יגיעו לתום תקופת החיסכון.

(*) בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 3-9-2016 מיום 12 בינואר 2016, כספים בקופת גמל לא משלמת לקצבה ייחשבו כניתנים למשיכה בהגיעו של העמית לגיל 60 וכספי הפיצויים יחשבו נזילים במלואם.

ג. שינוי במספר חשבונות העמיתים – מצרפי (*)

סוג עמיתים	מספר חשבונות			
	לתחילת השנה	נפתחו השנה	נסגרו השנה	לסוף השנה
שכירים	8	-	-	8
עצמאיים	13,928	12	1489	12,451
סה"כ	13,936	12	1,489	12,459

(*) עמית בעל חשבון המפוצל בין מסלולי הקופה נספר פעם אחת בלבד.

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

2. ניתוח זכויות עמיתים קופת הגמל (המשך)

ד. ניתוח זכויות עמיתים בקופת הגמל

	ליום 31 בדצמבר 2018		ליום 31 בדצמבר 2017	
	מספר חשבונות	סך נכסים נטו באלפי ש"ח	מספר חשבונות	סך נכסים נטו באלפי ש"ח
חשבונות פעילים (1)	1,997	161,976	2,266	181,319
חשבונות לא פעילים (2)(*)	10,462	430,323	11,670	464,543
סך הכל	12,459	592,299	13,936	645,862
(*) מתוכם חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח	2,697		3,451	

(1) עמית פעיל – חשבון עמית שהופקדו בו דמי גמולים ברבעון האחרון שקדם למועד הדוח ושעומדת בו יתרה נכון לאותו מועד.

(2) עמית לא פעיל - מי שאינו עמית פעיל.

3. ניתוח מדיניות ההשקעה

א. מדיניות ההשקעה של המסלולים

המסלולים מנוהלים בהתאם למדיניות ההשקעות הנקבעת ע"י הדירקטוריון וועדת ההשקעות. ראה את מדיניות ההשקעות של המסלולים בקופה באתר האינטרנט של החברה.

ב. שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות

מסלול הגומל לבני 50 עד 60

סך נכסי המסלול הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2018 ב- 588,461 אלפי ש"ח לעומת 640,256 אלפי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, ירידה של 8.09% הנובעת משחיקת הרווחיות בשל התנודתיות בשווקים ובנוסף צבירה שלילית נטו בקופה.

שיעור המזומנים ושווי המזומנים, שהוא 4.04% מסך נכסי המסלול לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת שבה היה שיעורם כ- 2.94% מסך כל הנכסים.

שיעור נכסי החוב הסחירים, מהווה כ- 42.36 % מסך נכסי המסלול לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת שבה היה שיעורם כ-44.28%.

שיעור נכסי החוב שאינם סחירים מהווה כ- 0.89% מסך נכסי המסלול לתום שנת 2018, לעומת תום שנת 2017 שבה היה שיעורם כ-0.76%.

שיעור ההשקעה במניות מהווה כ- 22.31% מסך נכסי המסלול לתום שנת 2018, לעומת תום שנת 2017 שבה היה שיעור ההחזקה במניות כ- 20.65% מסך כל הנכסים.

שיעור ההשקעות האחרות מהווה כ- 30.28% מסך נכסי המסלול לתום שנת 2018, לעומת תום שנת 2017 שבה היה שיעורם כ- 31.28% מסך כל הנכסים.

קופת גמל הגומל
סקירת הנהלה לשנת 2018

3. ניתוח מדיניות ההשקעה (המשך)

ב. שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות (המשך)

מסלול הגומל לבני 60 ומעלה

סך נכסי המסלול הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2018 ב- 5,380 אלפי ש"ח לעומת 5,432 אלפי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, ירידה של 0.96% הנובעת משחיקת הרווחיות בשל התנודתיות ובניכוי צבירה חיובית נטו בקופה.

שיעור המזומנים ושווי המזומנים מהווה 5.31% מסך כל הנכסים לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת שבה היה שיעורם כ- 4.88% מסך כל הנכסים.

שיעור נכסי החוב הסחירים מהווה כ- 50.85% מסך כל הנכסים לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת שבה היה שיעורם כ-49.72%.

שיעור ההשקעה במניות מהווה כ- 0.11 % מסך כל נכסי הקופה לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת בה לא הייתה השקעה במניות

שיעור ההשקעות האחרות מהווה כ- 43.58% מסך נכסי המסלול לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת שבה היה שיעורם כ- 45.36% מסך כל הנכסים.

מסלול הגומל לבני 50 ומטה

סך נכסי המסלול הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2018 ב- 423 אלפי ש"ח לעומת 277 אלפי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, עלייה של 52.78% הנובעת משחיקת הרווחיות בשל התנודתיות ובניכוי צבירה חיובית נטו בקופה.

שיעור המזומנים ושווי המזומנים מהווה 8.35% מסך כל הנכסים לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת שבה היה שיעורם כ- 4.69% מסך כל הנכסים.

שיעור ההשקעה במניות מהווה כ- 0.16 % מסך כל נכסי הקופה לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת בה לא הייתה השקעה במניות

שיעור נכסי החוב הסחירים מהווה כ- 30.81% מסך כל הנכסים לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת שבה היה שיעורם כ-29.60%.

שיעור ההשקעות האחרות מהווה כ- 60.58% מסך נכסי המסלול לתום שנת 2018, לעומת תום השנה הקודמת שבה היה שיעורם כ- 65.70% מסך כל הנכסים.

4. ניהול סיכונים

א. ניהול תיק השקעות הקופה עוסק בהשגת תשואה מרבית ביחס לסיכון. הקופה נחשפת במהלך פעילותה, לצורך השגת מטרה זו ובמסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות שלה, למגוון סיכונים פיננסים ואחרים. בין הסיכונים הפיננסים נמנים: סיכון נזילות, סיכון אשראי, סיכוני שוק (אינפלציה, שערי ריביות, שערי חליפין ומחירי מניות) וסיכונים גאוגרפיים. עם הסיכונים האחרים נמנים סביבה כלכלית, סיכון תפעולי וסיכון משפטי. ניהול סיכונים אלו כולל מציאת איזון בין התשואה על הנכסים לבין הסיכון הכרוך בהשגת תשואה זו ורמת הנזילות הנדרשת כדי לממן משיכות עמיתים והקצאת כספים לצורך ביצוע פעולות שוטפות.
הקופה מבצעת הקצאת נכסים לאפיקי השקעה שונים כך שתתקבל תשואה גבוהה ככל הניתן ברמת סיכון נתונה אשר נגזרת מתמהיל ההשקעות של מסלול ההשקעה הרלוונטי. כל אפיק השקעה צפוי להניב תשואה הנקבעת בהתאם לתחזיות מאקרו כלכליות ובמקרה של חברות גם תחזיות מיקרו כלכליות, כל זאת ברמת סיכון מסוימת הנקבעת לאור התחזיות לעיל. הקופה מבצעת את השקעותיה רק כאשר התשואה הצפויה מהחזקת הנכס בטווח הזמן הרלוונטי מפצה על הסיכון הטמון בהחזקת הנכס.
משבוצעה ההשקעה, מתבצעת מעת לעת בדיקה חוזרת של התשואה הצפויה להתקבל מהנכס והסיכון הגלום בהחזקתו.
ראה סעיף ג' יב' "גורמי סיכון" בפרק ג' בדוח על עסקי התאגיד של החברה המנהלת.

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

4. ניהול סיכונים (המשך)

ב. סיכוני נזילות

סיכון נזילות – הסיכון להפסד כתוצאה מחוסר יכולת לממש את נכסי ההשקעה בקופה תוך פרק זמן קצר במחיר סביר, ובמקרה קיצוני אי עמידה בתשלומים לעמיתים בשל חוסר יכולת לממש את הנכסים.
נזילות הנכסים הופכת משמעותית יותר ויותר לאור התגברות העברות הכספים בין הקופות השונות, מגמה שהתגברה מאוד בשנים האחרונות, ומקטינה את משמעות תום תקופת החיסכון שכן ניתן לבצעה בכל שלב בחיי החיסכון. לקופה השקעות בנכסים נזילים וסחירים בהיקף גבוה ביחס לנכסיה נכון לתאריך הדוח על המצב הכספי והיא אינה צופה בעיות נזילות. (ראה גם יחס נזילות בסעיף 2 א' לעיל).

	נכסים, נטו (באלפי ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2018		
	מסלול 50 עד 60	מסלול 60 ומעלה	מסלול 50 ומטה
נזילות			
נכסים נזילים וסחירים	535,379	5,380	422
נכסים לא סחירים - מח"מ של עד שנה	46	-	-
נכסים לא סחירים- מח"מ מעל שנה	5,223	-	-
אחרים (*)	45,852	(3)	-
סה"כ	586,500	5,377	422
יחס שבין סך הנכסים הסחירים והנזילים לבין סך היקף זכויות העמיתים הניתנים למשיכה	103%	101%	117%

(*) נכסים ללא מועד פירעון נקוב נכללו בנכסים אחרים.

מח"מ נכסים – משקף את הזמן הממוצע המשוקלל של זרם המזומנים מהוון (קרן וריבית) של נכסי קופת הגמל.

	מח"מ נכסים בשנים ליום 31 בדצמבר 2018
מסלול 50 עד 60	0.06
מסלול 60 ומעלה	0.00
מסלול 50 ומטה	0.00

ג. סיכוני שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בהשקעות הקופה הנובע משינוי בשווים של נכסי הקופה עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקי מניות, שינוי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה וכו').
מדיניות ניהול סיכוני השוק של הקופה מכוונת להפחית את רמת הסיכון מפעילות ההשקעה של נכסי הקופה, למינימום סביר, וזאת בהתחשב במטרה להשגת תשואה אופטימלית על השקעות הקופה.

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

4. ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

(1) סיכון מדד וסיכון מטבע

	ליום 31 בדצמבר 2018			
	לא צמוד	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
	אלפי ש"ח			
מסלול 50 עד 60				
סך נכסי המסלול, נטו	227,745	111,632	247,123	586,500
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא			(90,099)	(90,099)
מסלול 60 ומעלה				
סך נכסי המסלול, נטו	3,653	990	734	5,377
מסלול 50 ומטה				
סך נכסי המסלול, נטו	232	65	125	422
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא			(37)	(37)

(2) סיכון ריבית – השפעה של שינוי בשיעור הריבית על התשואה של קופת הגמל:

ליום 31 בדצמבר 2018	ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית	
	+1%	-1%
	אחוזים	
תשואות תיק ההשקעות		
מסלול 50 עד 60	(1.58%)	1.67%
מסלול 60 ומעלה	(2.21%)	2.33%
מסלול 50 ומטה	(1.28%)	1.35%

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

4. ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

(3) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים:

ליום 31 בדצמבר 2018

מסלול 50 עד 60

סה"כ מצרפי	נסחרות במדד ת"א 125 (לשעבר ת"א 100)	נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ
	אלפי ש"ח					
ענפי המשק						
בנקים	23,720	-	-	1,255	24,975	19.02%
ביטוח	2,457	188	-	197	2,842	2.16%
ביומד	-	-	-	1,009	1,009	0.77%
טכנולוגיה	2,201	329	-	15,758	18,288	13.93%
מסחר ושרותים)	12,510	678	150	30,024	43,362	33.03%
נדל"ן ובינוי	13,185	1,451	-	38	14,674	11.18%
תעשיה	14,463	515	-	6,420	21,398	16.30%
נפט וגז	4,375	-	-	-	4,375	3.33%
אחר				368	368	0.28%
סך הכל	72,911	3,161	150	55,069	131,291	100.0%

ליום 31 בדצמבר 2018

מסלול 60 ומעלה

סה"כ מצרפי	נסחרות במדד ת"א 125 (לשעבר ת"א 100)	נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ
	אלפי ש"ח					
ענפי המשק						
נדל"ן ובינוי	-	6	-	-	6	100.0%
סך הכל	-	6	-	-	6	100.0%

ליום 31 בדצמבר 2018

מסלול 50 ומטה

סה"כ מצרפי	נסחרות במדד ת"א 125 (לשעבר ת"א 100)	נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ
	אלפי ש"ח					
ענפי המשק						
תעשייה	-	-	-	1	1	100.0%
סך הכל	-	-	-	1	1	100.0%

ד. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון הכרוך בכך שמנפיקים של ניירות ערך שהקופה מחזיקה בהם ומקבלי אשראי מהקופה לא יעמדו בתשלומי ריבית או קרן או שיפשטו רגל ועקב כך יפגעו נכסי הקופה. סיכון זה קשור בטיב תיק האשראי שנכסי הקופה מושקעות בו.

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

	ליום 31 בדצמבר 2018		
		שאינם	
	סחירים	סחירים	סה"כ
		אלפי ש"ח	
מסלול 50 עד 60			
בארץ	237,097	5,264	242,361
בחו"ל	12,202	-	12,202
סך הכל נכסי החוב	249,299	5,264	254,563
מסלול 60 ומעלה			
בארץ	2,736	-	2,736
סך הכל נכסי החוב	2,736	-	2,736
מסלול 50 ומטה			
בארץ	130	-	130
סך הכל נכסי החוב	130	-	130

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

	ליום 31 בדצמבר 2018		
	דירוג מקומי (*)		
	אלפי ש"ח		
א. נכסי חוב בארץ	מסלול 50 עד 60	מסלול 60 ומעלה	מסלול 50 ומטה
נכסי חוב סחירים בארץ			
אגרות חוב ממשלתיות	97,358	1,864	85
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:			
AA ומעלה	90,265	605	36
BBB עד A	49,335	267	9
נמוך מ-BBB	-	-	-
לא מדורג	139	-	-
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ	237,097	2,736	130
נכסי חוב שאינם סחירים בארץ			
אגרות חוב קונצרניות ופקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים, בדירוג:			
AA ומעלה	3,651	-	-
BBB עד A	-		
נמוך מ- BBB	-	-	-
לא מדורג	93	-	-
הלוואות לאחרים	1,520	-	-
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ	5,264	-	-
סך הכל נכסי חוב בארץ	242,361	2,736	130
נכסי חוב בדירוג פנימי	-	-	-

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A +.

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

4. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים: (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2018 דירוג בינלאומי (*) אלפי ש"ח מסלול 50 עד 60
ב.נכסי חוב בחו"ל	
נכסי חוב סחירים בחו"ל	
אגרות חוב ממשלתיות	-
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:	-
A ומעלה	-
BBB	10,166
נמוך מ –BBB	2,036
לא מדורג	-
סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל	12,202
סך הכל נכסי חוב בחו"ל	12,202
מזה נכסי חוב בדירוג פנימי	-

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים,לדוגמא: דירוג **A** כולל **A** – ועד **A**+.

(3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים.
להלן ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג:

מסלול 50 עד 60

נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג (*):	ליום 31 בדצמבר 2018, באחוזים
AA ומעלה	1.28%
A	-
BBB	-
נמוך מ- BBB	-
לא מדורג	11.51%

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות",מידרוג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מידרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג **A** כולל **A**– ועד **A**+.

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

4. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים:

ליום 31 בדצמבר 2018

	מסלול 50 עד 60		מסלול 60 ומעלה		מסלול 50 ומטה	
	סכום אלפי ש"ח	% מסה"כ	סכום אלפי ש"ח	% מסה"כ	סכום אלפי ש"ח	% מסה"כ
ענף המשק						
בנקים	38,387	15.1%	316	11.56%	14	10.77%
ביטוח	19,616	7.7%	92	3.36%	7	5.39%
טכנולוגיה	2,164	0.9%	-	0.0%	-	0.0%
מסחר ושרותים	39,324	15.4%	168	6.14%	7	5.38%
נדל"ן ובינוי	36,195	14.2%	167	6.1%	10	7.69%
תעשיה	17,682	6.9%	101	3.69%	6	4.62%
נפט וגז	3,835	1.6%	28	1.02%	1	0.77%
אג"ח ממשלתי	97,358	38.2%	1,864	68.13%	85	65.38%
סך הכל	254,563	100.0%	2,736	100.0%	130	100.0%

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

4. **ניהול סיכונים** (המשך)

ה. **סיכונים גאוגרפיים**

הקופה, בשל אחזקתה בניירות ערך, חשופה לסיכוני פיזור השקעות בין שווקי הארץ לשווקי חו"ל. לצורך צמצום החשיפה הקופה פיזרה את הסיכונים בתיק ההשקעות על ידי השקעות בשווקים הבינלאומיים.
החשיפה הגיאוגרפית בטבלה מטה עבור הנכסים שאינם בהתאם למקום הסיכון הסופי, מדינה או אזור גיאוגרפי לפי הרלוונטיות. במקרים בהם לא ניתן לזהות את מקום החשיפה הסופית תדווח החשיפה בהתאם למקום בו הופקד או נסחר הנכס.

ליום 31 בדצמבר 2018

באלפי ש"ח

מסלול הגומל לבני 50 עד 60 מדינות שהחשיפה להן עולה על 1% מנכסי המסלול	אגרות חוב ממשלתיות	אגרות חוב קונצרניות	מניות	תעודות סל	קרנות סל	קרנות נאמנות	נדל"ן להשקעה	השקעות אחרות	סך הכל חשיפה מאזנית	נגזרים במונחי דלתא	סך הכל
ישראל	97,358	142,727	78,346		964	-	-	52,009	371,403	(90,099)	281,304
ארה"ב	-	9,245	41,692	29,252	48,343	-	-	16,998	145,531	-	145,531
גרמניה	-	-	2,561	10,723	-	-	-	-	13,284	-	13,284
מזרח אירופה	-	-	97	-	-	-	-	5,865	5,962	-	5,962
אחר *	-	2,957	8,595	9,762	6,894	22,105	-	8	50,320	-	50,320
סך הכל	97,358	154,929	131,291	49,737	56,201	22,105	-	74,880	586,500	(90,099)	496,401

ליום 31 בדצמבר 2018

באלפי ש"ח

מסלול הגומל לבני 60 ומעלה מדינות שהחשיפה להן עולה על 1% מנכסי המסלול	אגרות חוב ממשלתיות	אגרות חוב קונצרניות	מניות	תעודות סל	קרנות סל	קרנות נאמנות	נדל"ן להשקעה	השקעות אחרות	סך הכל חשיפה מאזנית	נגזרים במונחי דלתא	סך הכל
ישראל	1,864	872	6		1,630	-	-	76	4,448	-	4,448
ארה"ב	-	-	-	476	100	-	-	241	817	-	817
מזרח אירופה	-	-	-	30	-	-	-	-	73	-	73
אחר *	-	-	-	82	-	-	-	-	39	-	39
סך הכל	1,864	872	6	588	1,730	-	-	317	5,377	-	5,377

(*) נכסים במדינות שהחשיפה שלהן היא פחות מ- 1%.

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

4. **ניהול סיכונים** (המשך)

ה. **סיכונים גאוגרפיים** (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018

באלפי ש"ח

מסלול הגומל לבני 50 ומטה	אגרות חוב ממשלתיות	אגרות חוב קונצרניות	מניות	תעודות סל	קרנות סל	קרנות נאמנות	נדל"ן להשקעה	השקעות אחרות	סך הכל חשיפה מאזנית	נגזרים במונחי דלתא	סך הכל
מדינות שהחשיפה להן עולה על 1% מנכסי המסלול											
ישראל	85	45	1		133	-	-	3	267	(37)	230
ארה"ב	-	-	-	85		-	-	32	117	-	117
יפן	-	-	-	7		-	-	-	7	-	7
צרפת	-	-	-	4		-	-	-	4	-	4
גרמניה	-	-	-	18		-	-	-	18	-	18
אחר (*)	-	-	-	9		-	-	-	9	-	9
סך הכל	85	45	1	123	133	-	-	35	422	(37)	385

(*) נכסים במדינות שהחשיפה שלהן היא פחות מ- 1%.

קופת גמל הגומל

סקירת הנהלה לשנת 2018

4. ניהול סיכונים (המשך)

ו. גורמי סיכון נוספים

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים.

דירקטוריון החברה נוקט באמצעים שונים למזעור הסיכון לו חשופה הקופה, לרבות: קביעת נוהלי פיקוח ובקרה בתחומי התפעול וההשקעות ובדיקת יישומם בפועל, קביעת נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו ותוכנית עבודה לדירקטוריון מינוי ועדת ביקורת (קביעת תוכנית עבודה שנתית), מינוי מבקר פנים וכדומה.

סיכון משפטי

התפתחות הרגולציה בתחום קופות הגמל והמגבלות הרבות החלות בתחום זה מגדילים את הסיכונים והחשיפות לקנסות מנהליים ולהגשתן של תביעות משפטיות שונות, לרבות תביעות ייצוגיות בסכומי תביעה גבוהים.
החברה נעזרת ביועצת משפטית לקבלת שירותים משפטיים שוטפים, לליווי ישיבות הדירקטוריון וועדת הביקורת.
החברה מינתה במהלך שנת 2013 ממונה אכיפה מנהלית, בהתאם לדרישות הדין ובמטרה לצמצם את החשיפה של החברה לסיכוני ציות.

סביבה כלכלית

- לסביבה הכלכלית יש השלכה על הקופה הן בצד השקעותיה המבוססות על השקעות בחברות במשק הישראלי והן על תשואת האג"ח המושפעת בדרך כלל גם ממצב המשק שמשליך על מצב החברות עצמן. המצב בכללותו משפיע גם על שינוי טעמי העמיתים בהעדפות אפיקי ההשקעה וחסכון לטווח בינוני-ארוך.
- אי יציבות פוליטית ואי יציבות כלכלית עלולים להשפיע על היקף ההשקעות במשק בעיקר של משקיעים זרים. העדר תוכנית כלכלית ברורה ויציבות בכלכלה פוגע בפעילות הפירמות ומאלץ את בנק ישראל להתערב בין השאר, באמצעות שינוי הריבית. כל האמור לעיל עלול להשפיע מהותית על צבירת הכספים בקופה.

הקופה מפזרת את השקעותיה בין מנפיקים שונים ובפיזור גאוגרפי בשווקים הבינלאומיים. בוועדות ההשקעה מתקבל ניתוח מאקרו על הערכת התמורות בסביבה הכלכלית ובהתאם לכך, החברה מבצעת את השקעותיה בשווקים השונים בהתאם.

ז. השפעת גורמי סיכון

סוג הסיכון	גורם הסיכון	מידת ההשפעה של גורם הסיכון על קופת הגמל		
		השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה
סיכוני מאקרו	שינויים פוליטיים, כלכליים ורגולטוריים בישראל ובסביבה עולמית	X		
סיכונים ענפיים	סיכוני תחרות ושינויי רגולציה בענף	X		
סיכונים מיוחדים לקופה	סיכון נזילות וסיכון תפעולי		X	

5. רואה החשבון של קופת הגמל לא הפנה את תשומת הלב בחוות דעתו לנושאים מסוימים.

גד דיעי
יו"ר דירקטוריון

שלומי נידם
מנכ"ל

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 27 במרץ, 2019.

קופת גמל הגומל

הצהרת מנכ"ל

אני, שלומי נידם, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קופת גמל הגומל (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת הגמל; וכן-
   א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
   ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
   ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו; וכן-
   ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
   א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
   ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

27 במרץ, 2019	
תאריך	שלומי נידם מנכ"ל

קופת גמל הגומל

הצהרת מנהל כספים

אני, עמוס פרושן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קופת גמל הגומל (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת הגמל; וכן-
   א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
   ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
   ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו; וכן-
   ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
   א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
   ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

27 במרץ, 2019
תאריך

עמוס פרושן
מנהל כספים

קופת גמל הגומל

דוח של הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של קופת גמל הגומל (להלן: "קופת הגמל"), אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי.

מערכת הבקרה הפנימית של קופת הגמל תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2017, הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

27 במרץ, 2019
תאריך

עמוס פרנשון מנהל כספים	שלומי נידם מנכ"ל	גד דיעי יו"ר דירקטוריון

YARDENI, GELFAND, ABERMAN & Co.
C.P.A. (ISR.)
14 KREMNITSKI ST.
TEL-AVIV 6789912 ISRAEL
TEL: 972-3-5617787
FAX: 972-3-5617765
E-mail: yg@ygcpa.co.il

ירדני, גלפנד, אברמן ושות'
רואי חשבון
החובב קרמניצקי 14
תל-אביב 6789912
טלפון: 03-5617787
פקס: 03-5617765
דוא"ל: yg@ygcpa.co.il

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של קופת הגמל הגומל

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון

בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת הגמל הגומל (להלן -הקופה) ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO). הדירקטוריון וההנהלה של הגומל חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן – החברה המנהלת) אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, אשר אומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וההתאמות הנדרשות על ידי האוצר- אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה) (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וההתאמות הנדרשות על ידי האוצר- אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת ובכפוף לכללים ולהוראות החלים על-פי דין ; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון

לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2018 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקופה לימים 31 בדצמבר 2018 ו-2017 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2018, 2017 ו- 2016 והדוח שלנו מיום 27 במרס 2019, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

בכבוד רב,

גבאי, גלפנד, אברמן ושות'

רואי חשבון

תל אביב, 27 במרס 2019

O:\Tzipi\הגומל - קופת גמל למורים ולגננות\מכתבים\2018\שנתי\-דוח המבקר לעמיתים של הגומל - בקרה פנימית בלי חתימה.doc

קופת גמל הגומל

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2018

קופת גמל הגומל

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2018

תוכן העניינים

	עמוד
דוח רואה החשבון המבקר	23
דוח על המצב הכספי	24-26
דוח הכנסות והוצאות	27-30
דוח על השינויים בזכויות עמיתים	31-34
באורים לדוחות הכספיים	35-51

YARDENI, GELFAND, ABERMAN & Co.
C.P.A. (ISR.)

14 KREMNITSKI ST.
TEL-AVIV 6789912 ISRAEL
TEL: 972-3-5617787
FAX: 972-3-5617765
E-mail: yg@ygcpa.co.il

ירדני, גלפנד, אברמן ושות'
רואי חשבון

רחוב קרמניצקי 14
תל-אביב 6789912
טלפון: 03-5617787
פקס: 03-5617765
דוא"ל: yg@ygcpa.co.il

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים
של
קופת גמל הגומל

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של קופת גמל הגומל (להלן - הקופה), המנוהלת על ידי הגומל - חברה לניהול קופות גמל בע"מ, לימים 31 בדצמבר, 2018 ו- 2017, את דוחות הכנסות והוצאות והדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת משלוש השנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2018, 2017 ו- 2016. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הקופה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הקופה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקופה לימים 31 בדצמבר 2018 ו- 2017, את תוצאות פעולותיה והשינויים בזכויות העמיתים שלה לכל אחת משלוש השנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2018, 2017 ו- 2016 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAPP) וההתאמות הנדרשות על ידי האוצר- אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר, 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 27 במרס, 2019 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה.

בכבוד רב,

ירדני, גלפנד, אברמן ושות'
רואי חשבון

תל-אביב, 27 במרס 2019

O:\Tzipi\הגומל - קופת גמל למורים ולגננות\מכתבים\2018\שנתי\דוח המבקר לעמיתים של הגומל.doc

קופת גמל הגומל
דוחות על המצב הכספי

מצרפי

	באור	ליום 31 בדצמבר 2018	2017
		אלפי ש"ח	
רכוש שוטף			
מזומנים ושווי מזומנים		24,074	19,072
חייבים ויתרות חובה	3	705	675
סך הכל רכוש שוטף		24,779	19,747
השקעות פיננסיות			
נכסי חוב סחירים	4	252,165	286,267
נכסי חוב שאינם סחירים	5	5,264	4,892
מניות	6	131,298	132,193
השקעות אחרות	7	180,758	202,866
סך הכל השקעות פיננסיות		569,485	626,218
סך כל הנכסים		594,264	645,965
זכאים ויתרות זכות	8	1,965	103
זכויות עמיתים		592,299	645,862
סך כל ההתחייבויות וזכויות עמיתים		594,264	645,965

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

27 במרץ 2019	עוז דיעי	שלומי נידם	עמוס פרושן
תאריך אישור הדוחות הכספיים	יו"ר דירקטוריון	מנכ"ל	מנהל כספים

קופת גמל הגומל
דוחות על המצב הכספי

	באור	ליום 31 בדצמבר 2018 אלפי ש"ח		
		50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
רכוש שוטף				
מזומנים ושווי מזומנים		23,752	286	36
חייבים ויתרות חובה	3	697	8	-
סך הכל רכוש שוטף		24,449	294	36
השקעות פיננסיות				
נכסי חוב סחירים	4	249,299	2,736	130
נכסי חוב שאינם סחירים	5	5,264	-	-
מניות	6	131,291	6	1
השקעות אחרות	7	178,158	2,344	256
סך הכל השקעות פיננסיות		564,012	5,086	387
סך כל הנכסים		588,461	5,380	423
זכאים ויתרות זכות	8	1,961	3	1
זכויות עמיתים		586,500	5,377	422
סך כל ההתחייבויות וזכויות עמיתים		588,461	5,380	423

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
דוחות על המצב הכספי

	באור	ליום 31 בדצמבר 2017 אלפי ש"ח		
		50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
רכוש שוטף				
מזומנים ושווי מזומנים		18,794	265	13
חייבים ויתרות חובה	3	673	2	-
סך הכל רכוש שוטף		19,467	267	13
השקעות פיננסיות				
נכסי חוב סחירים	4	283,484	2,701	82
נכסי חוב שאינם סחירים	5	4,892	-	-
מניות	6	132,193	-	-
השקעות אחרות	7	200,220	2,464	182
סך הכל השקעות פיננסיות		620,789	5,165	264
סך כל הנכסים		640,256	5,432	277
זכאים ויתרות זכות	8	100	3	-
זכויות עמיתים		640,156	5,429	277
סך כל ההתחייבויות וזכויות עמיתים		640,256	5,432	277

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
דוחות הכנסות והוצאות

מצרפי

	באור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2018	2017	2016
		אלפי ש"ח		
הכנסות (הפסדים)				
ממזומנים ושווי מזומנים		415	(645)	180
מהשקעות:				
מנכסי חוב סחירים		(775)	11,699	6,166
מנכסי חוב שאינם סחירים		(110)	193	121
ממניות		(276)	15,007	(596)
מהשקעות אחרות		(9,712)	19,934	12,591
סך כל ההכנסות מהשקעות		(10,873)	46,833	18,282
הכנסות אחרות		-	18	161
סך כל ההכנסות (ההפסדים)		(10,458)	46,206	18,623
הוצאות				
דמי ניהול	9	1,709	1,764	1,751
הוצאות ישירות	10	981	866	844
מיסים	13	349	403	451
סך כל ההוצאות		3,039	3,033	3,046
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה		(13,497)	43,173	15,577

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
דוחות הכנסות והוצאות

	באור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2018		
		אלפי ש"ח		
		50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
הכנסות (הפסדים)				
ממזומנים ושווי מזומנים		387	28	-
מהשקעות:				
מנכסי חוב סחירים		(727)	(47)	(1)
מנכסי חוב שאינם סחירים		(110)	-	-
ממניות		(277)	1	-
מהשקעות אחרות		(9,643)	(55)	(14)
סך כל ההכנסות מהשקעות		(10,757)	(101)	(15)
סך כל ההפסדים		(10,370)	(73)	(15)
הוצאות				
דמי ניהול	9	1,693	15	1
הוצאות ישירות	10	978	3	-
מיסים	13	344	4	1
סך כל ההוצאות		3,015	22	2
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה		(13,385)	(95)	(17)

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
דוחות הכנסות והוצאות

	באור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2017		
		אלפי ש"ח		
		50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
הכנסות (הפסדים)				
ממזומנים ושווי מזומנים		(643)	(2)	-
מהשקעות:				
מנכסי חוב סחירים		11,610	88	1
מנכסי חוב שאינם סחירים		193	-	-
ממניות		15,007	-	-
מהשקעות אחרות		19,733	195	6
סך כל ההכנסות מהשקעות		46,543	283	7
הכנסות אחרות		18	-	-
סך כל ההכנסות		45,918	281	7
הוצאות				
דמי ניהול	9	1,749	15	-
הוצאות ישירות	10	864	2	-
מיסים	13	400	3	-
סך כל ההוצאות		3,013	20	-
עודף הכנסות על הוצאות לתקופה		42,905	261	7

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
דוחות הכנסות והוצאות

	באור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2016		
		אלפי ש"ח		
		50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
הכנסות (הפסדים)				
ממזומנים ושווי מזומנים		181	(1)	-
מהשקעות:				
מנכסי חוב סחירים		6,147	19	-
מנכסי חוב שאינם סחירים		121	-	-
ממניות		(598)	2	-
מהשקעות אחרות		12,484	103	4
סך כל ההכנסות מהשקעות		18,154	124	4
הכנסות אחרות		160	1	-
סך כל ההכנסות		18,495	124	4
הוצאות				
דמי ניהול	9	1,737	13	1
הוצאות ישירות	10	839	5	-
מיסים	13	449	2	-
סך כל ההוצאות		3,025	20	1
עודף הכנסות על הוצאות לתקופה		15,470	104	3

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
דוחות על השינויים בזכויות עמיתים

מצרפי

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2018	2017	2016
	אלפי ש"ח		
זכויות עמיתים ליום 1 בינואר של השנה	645,862	661,679	-
העברה בגין שינוי מדיניות	-	-	695,150
תקבולים מדמי גמולים	7,581	8,272	9,556
תשלומים לעמיתים	(25,197)	(30,707)	(36,777)
העברות צבירה לקופה			
העברות מקופות גמל	248	216	260
[illegible]		[illegible]	-
העברות צבירה מהקופה			
העברות לקרנות פנסיה חדשות	(54)	(7)	(4)
העברות לקופות גמל	(22,644)	(36,764)	(22,083)
[illegible]	[illegible]	-	-
העברות צבירה, נטו	(22,450)	(36,555)	(21,827)
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	(13,497)	43,173	15,577
זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה	592,299	645,862	661,679

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
דוחות על השינויים בזכויות עמיתים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
זכויות עמיתים ליום 1 בינואר של השנה	640,156	5,429	277
תקבולים מדמי גמולים	7,406	167	8
תשלומים לעמיתים	(25,162)	(35)	-
העברות צבירה לקופה			
העברות מקופות גמל	91	157	-
העברות בין מסלולים	-	243	198
העברות צבירה מהקופה			
העברות לקרנות פנסיה חדשות	(54)	-	-
העברות לקופות גמל	(22,111)	(489)	(44)
העברות בין מסלולים	(441)	-	-
העברות צבירה, נטו	(22,515)	(89)	154
עודף הפסדים על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	(13,385)	(95)	(17)
זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה	586,500	5,377	422

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
דוחות על השינויים בזכויות עמיתים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
זכויות עמיתים ליום 1 בינואר של השנה	655,787	5,821	71
תקבולים מדמי גמולים	8,091	173	8
תשלומים לעמיתים	(30,642)	(65)	-
העברות צבירה לקופה			
העברות מקופות גמל	25	-	191
העברות בין מסלולים	-	62	-
העברות צבירה מהקופה			
העברות לקרנות פנסיה חדשות	(7)	-	-
העברות לקופות גמל	(35,941)	(823)	-
העברות בין מסלולים	(62)	-	-
העברות צבירה, נטו	(35,985)	(761)	191
עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	42,905	261	7
זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה	640,156	5,429	277

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
דוחות על השינויים בזכויות עמיתים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
זכויות עמיתים ליום 1 בינואר של השנה	-	-	-
העברה בגין שינוי מדיניות	692,636	2,514	-
תקבולים מדמי גמולים	9,056	494	6
תשלומים לעמיתים	(36,673)	(104)	-
העברות צבירה לקופה			
העברות מקופות גמל	43	217	-
העברות בין מסלולים	-	2,785	155
העברות צבירה מהקופה			
העברות לקרנות פנסיה חדשות	(4)	-	-
העברות לקופות גמל	(21,801)	(189)	(93)
העברות בין מסלולים	(2,940)	-	-
העברות צבירה, נטו	(24,702)	2,813	62
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	15,470	104	3
זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה	655,787	5,821	71

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קופת גמל הגומל
באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי

א. קופת גמל הגומל (להלן – "הקופה"), מנוהלת על ידי הגומל - חברה לניהול קופות גמל בע"מ, הפועלת בהתאם להוראות ולכללים שנקבעו על פי סעיף 47 לפקודת מס הכנסה, תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2006.

ב. הקופה החלה לפעול בשנת 1967 ועד ליולי 2007 פעלה כתאגיד.
1. בחודש יולי 2007 בוצע שינוי מבני, במסגרתו הפכה הקופה מקופה תאגידית לקופה המנוהלת בנאמנות על-ידי חברה מנהלת, תוך ביצוע הפרדה חשבונאית, משפטית ורישומית בין החברה המנהלת, נכסיה והתחייבויותיה לבין קופת הגמל, נכסיה והתחייבויותיה. בהתאם לחוק קופות גמל, לחברה ניתן רישיון לעסוק בניהול קופות גמל ענפיות.
2. בחודש ספטמבר 2007 שינתה החברה את שמה ל"הגומל - חברה לניהול קופות גמל בע"מ" (לשעבר: הגומל קופת גמל למורים ולגננות בע"מ).
לחברה אין הון עצמי ופעילותה היחידה הינה ניהול הקופה.

ג. הקופה היא קופת גמל ענפית לתגמולים לעמיתים שכירים ועצמאיים ולפיצויים לשכירים, שהינם עובדי הוראה וכן לעובדי וחברי הסתדרות המורים בישראל, לגבי הפקדות מיום 1.1.2008 ואילך נחשבת כקופת גמל לחיסכון.
בחודש פברואר 2009 הוכנס תיקון בתקנון הקופה, אשר הפך אותה גם לקופ"ג לשכירים, לקופת גמל אישית לפיצויים ולקופת גמל מסלולית. במסגרת התיקון נפתח מסלול השקעות נוסף - מסלול אג"ח ממשלתי ללא מניות (מספרו 1453), אשר הופעל מתאריך - 3.4.2012.

ד. עד 31.12.2015 בקופה פעלו מסלולי ההשקעה הבאים:
מסלול כללי מס' אישור מס הכנסה 115 ומסלול אג"ח ממשלתי ללא מניות מס' אישור מס הכנסה 1453.

החל מיום 1.1.2016 בקופה פועלים מסלולי ההשקעה הבאים:
א. הגומל גמל לבני 50 ומטה (מסלול חדש) מס' מס הכנסה 9924.
ב. הגומל גמל לבני 50 עד 60 (מסלול חדש במקום המסלול הכללי) מס' מס הכנסה 9925.
ג. הגומל גמל לבני 60 ומעלה (מסלול חדש במקום מסלול אג"ח ממשלתי ללא מניות) מס' מס הכנסה 9926.

* ע"פ הבהרה מרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון מיום 18.12.2016 שינוי זה מופיע בדוח על השינויים בזכויות העמיתים באופן הבא:
זכויות העמיתים של המסלולים שנפתחו ביום 1.1.2016 מוצגות ללא היתרות משנים קודמות וסך היתרות משנים קודמות באות לידי ביטוי כחלק מההעברות פנימה לקופה.

ה. **הגדרות**
בדוחות כספיים אלה –
הקופה– קופת גמל הגומל.
החברה המנהלת – הגומל – חברה לניהול קופות גמל בע"מ.
בעלי עניין – כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים) התש"ע – 2010.
צדדים קשורים – כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים.
אגף שוק ההון – אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר
רשות שוק ההון- רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון.
הממונה – הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
מדד – מדד המחירים לצרכן, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
קופת גמל לחיסכון- קופת גמל לקצבה שאינה קופת ביטוח, קרן פנסיה או קופת גמל מרכזית לקצבה (בעבר כונתה הקופה "קופת גמל לא משלמת לקצבה")

ו. הדוחות הכספיים ערוכים ליום העסקים האחרון בשנה: בשנת 2018- 31.12.2018, בשנת 2017- 31.12.2017.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בקופות גמל ובהתאם להוראות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - אגף שוק ההון), ותקנות מס הכנסה.

עיקרי המדיניות החשבונאית, אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים באופן עקבי, הם:

קופת גמל הגומל
באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2.1 עיקרי המדיניות החשבונאית

2.1.1 הפסקת התאמה של דוחות כספיים ודיווח כספי בסכומים נומינליים

בחודש אוקטובר 2001 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 12 (להלן- "התקן"), בדבר "הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים". יישום הוראות התקן נדחה ליום 1 בינואר, 2004 בתקן חשבונאות מספר 17. ביום 11 בפברואר, 2004 פרסם אגף שוק ההון את חוזר גמל 2004/3 (להלן - החוזר) הקובע כי על קופות גמל להפסיק ביום 1 בינואר, 2004 את התאמת הדיווח הכספי לשינוי בכוח הקניה הכללי של המטבע הישראלי.
הקופה מיישמת את הוראות החוזר בדוחות הכספיים החל מיום 1 בינואר, 2004.

2.1.2 נקודת המוצא לעריכת דוחות כספיים

הקופה ערכה את דוחותיה הכספיים בעבר על בסיס המוסכמה של העלות ההיסטורית המותאמת לשינויים בכח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי על בסיס השינויים במדד המחירים לצרכן. הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2003 (מועד המעבר) שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר, 2004. תוספות שבוצעו לאחר מועד המעבר נכללו בערכים נומינליים.

2.1.3 דוחות כספיים בסכומים נומינליים

א. הגדרות

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר, בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר. גריעת הסכומים לאחר מועד מעבר מתבצעת בערכים נומינליים היסטוריים, בסכומים מותאמים למועד המעבר או בשילוב של ערכים נומינליים היסטוריים וסכומים מותאמים למועד המעבר, לפי העניין.

ב. דוח על המצב הכספי

פריטים כספיים מוצגים בדוח על המצב הכספי בערכים נומינליים לתאריך הדוח על המצב הכספי.

ג. דוח הכנסות והוצאות

מרכיבי דוח הכנסות והוצאות מוצגים בערכים נומינליים.

ד. דוח על השינויים בזכויות העמיתים

תקבולים ותשלומים לעמיתים והעברות לקופות אחרות ומהן לקופה מוצגים בערכים נומינליים.

2.2 הצגת נכסים והתחייבויות בדוח על המצב הכספי

נכסי הקופה והתחייבויותיה נכללו בדוחות הכספיים לפי כללי הערכה שנקבעו בתקנות מס הכנסה ובהוראות הדוח של אגף שוק ההון.

2.2.1 מזומנים ושווי מזומנים

- פקדונות לזמן קצר בבנקים כוללים פקדונות שתקופת פירעונם בעת הפקדתם לא עלתה על שלושה חודשים, שאינם מוגבלים בשימוש ושאינם משועבדים.
- הפקדונות כוללים ריבית שנצברה לפי התנאים הנקובים בכל פקדון.
- מזומנים ופקדונות במטבע חוץ נכללו בדוח על המצב הכספי לפי שער החליפין היציג של אותו מטבע ביחס לשקל לתאריך הדוח על המצב הכספי.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2.2.2 השקעות פיננסיות

א. החל מחודש אפריל 2005 מיישמת הקופה את תיקון תקנות מס (להלן - התיקון) בדבר שינוי שיטת שערוך נכסים בלתי סחירים, המתייחס בעיקרו לשינוי שיטת שערוך נכסים בלתי סחירים, אגרות חוב, משיטת העלות המתואמת לשיטת השווי ההוגן וכן עדכון ההוראות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים כאמור בחוזר גופים מוסדיים 22-9-2013:

ב. השקעות לימים 31 בדצמבר, 2018 ו- 2017 נכללו לפי שוויין ההוגן כמפורט להלן:

ניירות ערך סחירים בארץ - לפי שווי בבורסה בתל אביב ליום הדוח על המצב הכספי.

ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי שער בבורסה ליום הדוח על המצב הכספי (לפי השער הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת החשבון שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר) ולפי שערי החליפין היציגים לאותו יום.

חוזים עתידיים (FORWARD) - לפי נוסחה המביאה בחשבון את המחיר העתידי ומחיר ליום הדוח על המצב הכספי של נכס הבסיס, שערי ריבית להיוון, והתקופה עד סיום החוזה. רווח או הפסד הנובע מהחוזה נזקף במלואו לדוח הכנסות והוצאות כנגד סעיף "השקעות אחרות" ומוצגת בסעיף "זכאים ויתרות זכות" בדוח על המצב הכספי, לפי העניין.

אגרות חוב קונצרניות שאינן סחירות - בהתאם לשערוך שנקבע על ידי החברה הזוכה במכרז לציטוט מחירים ככל שניתן שיערוך לנכס זה. כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על-ידי החברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים.
או לחילופין בהתאם להחלטת וועדת ההשקעות במידה שלא ניתן ללבצע שיערוך לפי החלופה הקודמת או שלדעת וועדת ההשקעות קיימים סממנים כי השערוך כאמור בחלופה לעיל אינו מגלם את שוויו האמיתי של הנכס.

פקדונות בבנקים והלוואות שאינם סחירים – פקדונות בבנקים כוללים פקדונות שתקופת הפירעון בעת הפקדתם היתה ארוכה משלושה חודשים.
בהתאם לשערוך שנקבע על ידי החברה הזוכה במכרז לציטוט מחירים ככל שניתן שיערוך לנכס זה. כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על-ידי החברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים.

קרנות השקעה- מוצגים לפי ציטוטים המתקבלים מהמנפיק לפחות אחת לשנה.

מוצרים מובנים- בהתאם לשערוך שנקבע על ידי החברה הזוכה במכרז לציטוט מחירים ככל שניתן שיערוך לנכס זה.

עסקאות במטבע חוץ – עסקה הנקובה במטבע חוץ נרשמת במועד ההכרה הראשוני בשקלים בהתאם לשער החליפין של מטבע החוץ במועד העסקה.
פריטים כספיים במטבע חוץ מדווחים לפי שער החליפין היציג ליום הדוח על המצב הכספי.

2.3. **ריבית, דיבידנד וסכומים לקבל בגין השקעות**

ריבית לקבל - ריבית והפרשי הצמדה על הריבית של אגרת חוב סחירה אשר עברה את יום האקס אך טרם שולמה עד לתאריך הדוח על המצב הכספי.

דיבידנד לקבל - דיבידנד שהוכרז וטרם שולם עד לתאריך הדוח על המצב הכספי.

הכנסות לקבל בגין החזרי דמי ניהול מתעודות סל- החזרים בגין דמי ניהול מתעודות סל שנצברו לתאריך הדוח וטרם התקבלו, הכל בהתאם להסכמים עם מנפיקי תעודות הסל ובהתאם להוראות הרגולציה.

2.4. **בסיס ההכרה בהכנסות והוצאות**

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ההכנסות וההוצאות נכללות על בסיס צבירה.

2.5. **זכויות העמיתים**
תקבולים והעברות לקופה ותשלומים והעברות מהקופה נכללים בחשבונות עם גבייתם או עם פירעונם בהתאמה. בהתאם לכך, הדוח על השינויים בזכויות העמיתים אינו כולל סכומים שהצטברו וטרם נתקבלו או שולמו. העברת זכויות העמיתים מהמסלולים שהיו קיימים בקופה עד ליום 31.12.2015 למסלולים מותאמי גיל מיום 1.1.2016 מוצגת כהעברות לקופה בגין שינוי מדיניות.

2.6. **שימוש באומדנים**
בעריכת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי אגף שוק ההון ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים הנומינליים של נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

2.7 **שיעורי השינוי במדד ובדולר**

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2018	2017	2016
	%		
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן	0.80	0.40	(0.20)
שיעור השינוי בשער החליפין של הדולר של ארה"ב	8.10	(9.83)	(1.46)

באור 3 - חייבים ויתרות חובה

	ליום 31 בדצמבר	
	2018	2017
	אלפי ש"ח	
מצרפי		
ריבית ודיבידנד לקבל	539	564
הכנסות לקבל בגין החזר דמי ניהול מתעודות סל	163	90
מס הכנסה	3	3
אחרים	-	18
	705	675

	ליום 31 בדצמבר		
	2018		
	אלפי ש"ח		
פירוט לפי מסלולים:	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
ריבית ודיבידנד לקבל	536	3	-
הכנסות לקבל בגין החזר דמי ניהול מתעודות סל	158	5	-
מס הכנסה	3	-	-
	697	8	-

באור 3 - חייבים ויתרות חובה (המשך)

פירוט לפי מסלולים:

	ליום 31 בדצמבר		
	2017		
	אלפי ש"ח		
	50-60	60 ומעלה	50 ומטה
ריבית ודיבידנד לקבל	562	2	-
הכנסות לקבל בגין החזר דמי ניהול מתעודות סל	90	-	-
מס הכנסה	3	-	-
אחרים	18	-	-
	673	2	-

באור 4 - נכסי חוב סחירים

מצרפי

	ליום 31 בדצמבר	
	2018	2017
	אלפי ש"ח	
אגרות חוב ממשלתיות	99,307	107,958
אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה	152,858	178,309
סך הכל נכסי חוב סחירים	252,165	286,267

פירוט לפי מסלולים:

	ליום 31 בדצמבר		
	2018		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
אגרות חוב ממשלתיות	97,358	1,864	85
אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה	151,941	872	45
סך הכל נכסי חוב סחירים	249,299	2,736	130

פירוט לפי מסלולים:

	ליום 31 בדצמבר		
	2017		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
אגרות חוב ממשלתיות	106,110	1,804	44
אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה	177,374	897	38
סך הכל נכסי חוב סחירים	283,484	2,701	82

באור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

	ליום 31 בדצמבר	
	2018	2017
	אלפי ש"ח	
מצרפי		
אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה	2,988	2,860
פיקדונות בבנקים	756	935
הלוואות לאחרים	1,520	1,097
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	5,264	4,892

היתרות הינן בגין מסלול 50 עד 60 בלבד.

באור 6 - מניות

	ליום 31 בדצמבר	
	2018	2017
	אלפי ש"ח	
מצרפי		
מניות סחירות	131,148	132,081
מניות לא סחירות	150	112
סך הכל מניות	131,298	132,193

	ליום 31 בדצמבר		
	2018		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
מניות סחירות	131,141	6	1
מניות לא סחירות	150	-	-
סך הכל מניות	131,291	6	1

	ליום 31 בדצמבר		
	2017		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
מניות סחירות	132,081	-	-
מניות לא סחירות	112	-	-
סך הכל מניות	132,193	-	-

קופת גמל הגומל
באורים לדוחות הכספיים

באור 7 - השקעות אחרות

א. ההרכב

	ליום 31 בדצמבר	
	2018	2017
	אלפי ש"ח	
מצרפי		
השקעות אחרות סחירות		
תעודות סל	108,512	130,274
קרנות נאמנות	22,105	29,760
מוצרים מובנים	2,476	-
	133,093	160,034
השקעות אחרות שאינן סחירות		
קרנות השקעה	47,459	41,344
מכשירים נגזרים	200	1,476
מוצרים מובנים	6	12
	47,665	42,832
סך הכל השקעות אחרות	180,758	202,866

	ליום 31 בדצמבר		
	2018		
	אלפי ש"ח		
פירוט לפי מסלולים:	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
השקעות אחרות סחירות			
תעודות סל	105,938	2,318	256
קרנות נאמנות	22,105	-	-
מוצרים מובנים	2,450	26	-
	130,493	2,344	256
השקעות אחרות שאינן סחירות			
קרנות השקעה	47,459	-	-
מכשירים נגזרים	200	-	-
מוצרים מובנים	6	-	-
	47,665	-	-
סך הכל השקעות אחרות	178,158	2,344	256

באור 7 - השקעות אחרות (המשך)

א. ההרכב (המשך)

	ליום 31 בדצמבר		
	2017		
	אלפי ש"ח		
פירוט לפי מסלולים:	**50 עד 60**	**60 ומעלה**	**50 ומטה**
השקעות אחרות סחירות			
תעודות סל	127,628	2,464	182
קרנות נאמנות	29,760	-	-
	157,388	2,464	182
השקעות אחרות שאינן סחירות			
קרנות השקעה	41,344	-	-
מכשירים נגזרים	1,476	-	-
מוצרים מובנים	12	-	-
	42,832	-	-
סך הכל השקעות אחרות	200,220	2,464	182

ב. מכשירים נגזרים
להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי.

	ליום 31 בדצמבר	
	2018	2017
	אלפי ש"ח	
מצרפי		
מטבע זר (1)	(90,136)	(104,330)

	ליום 31 בדצמבר 2018		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
	אלפי ש"ח		
פירוט לפי מסלולים:			
מטבע זר (1)	(90,099)	-	(37)

(1) החשיפה מתייחסת גם להתחייבות בגין נגזרים הכלולה בסעיף זכאים ויתרות זכות.

באור 8 - זכאים ויתרות זכות

	ליום 31 בדצמבר	
	2018	2017
	אלפי ש"ח	
מצרפי		
חברה מנהלת	82	78
מוסדות	48	25
התחייבות בגין נגזרים	1,835	-
סך הכל זכאים ויתרות זכות	1,965	103

	ליום 31 בדצמבר		
	2018		
	אלפי ש"ח		
פירוט לפי מסלולים:	50-60	60 ומעלה	50 ומטה
חברה מנהלת	79	3	-
מוסדות	48	-	-
התחייבות בגין נגזרים	1,834	-	1
סך הכל זכאים ויתרות זכות	1,961	3	1

	ליום 31 בדצמבר		
	2017		
	אלפי ש"ח		
פירוט לפי מסלולים:	50-60	60 ומעלה	50 ומטה
חברה מנהלת	75	3	-
מוסדות	25	-	-
סך הכל זכאים ויתרות זכות	100	3	-

קופת גמל הגומל
באורים לדוחות הכספיים

באור 9 - דמי ניהול

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2018	2017	2016
	אלפי ש"ח		
א. פירוט דמי ניהול לפי מסלולי השקעה:			
סך הכל הוצאות דמי ניהול הגומל מסלול לבני 50 עד 60	1,693	1,749	1,737
סך הכל הוצאות דמי ניהול הגומל מסלול לבני 60 ומעלה	15	15	13
סך הכל הוצאות דמי ניהול הגומל מסלול לבני 50 ומטה	1	- *	1
סך הכל הוצאות דמי ניהול	1,709	1,764	1,751

* מייצג סכום הקטן מ 1 אלפי ש"ח

ב. שיעור דמי ניהול מעמיתים:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2018	2017	2016
	%		
דמי ניהול מסך הנכסים:			
שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין	2.0	2.0	2.0
שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל	0.27	0.27	0.26

קופת גמל הגומל
באורים לדוחות הכספיים

באור 10 - הוצאות ישירות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2018	2017	2016
	אלפי ש"ח		
מצרפי			
עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך	111	219	347
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	11	6	5
עמלות ניהול חיצוני:			
בגין השקעות בקרנות השקעה	789	608	384
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל, נטו *	70	28	104
בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות תעודות סל	- **	5	4
סך הכל הוצאות ישירות	981	866	844

	שעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		
עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך	0.02%	0.03%	0.05%
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	0.00%	0.00%	0.00%
עמלות ניהול חיצוני:			
בגין השקעות בקרנות השקעה	0.13%	0.09%	0.06%
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל, נטו *	0.01%	0.00%	0.01%
בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות תעודות סל	0.00%	0.00%	0.00%

*עמלות ניהול חיצוני בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל לרבות באמצעות מנהל תיקים, השקעה בקרן נאמנות (בארץ ובחו"ל) והשקעה בתעודות סל ולמעט קרנות השקעה.
** סכום הקטן מ- 1 אלפי ש"ח.

באור 10 - הוצאות ישירות (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2018		
	אלפי ש"ח		
פירוט לפי מסלולים:	**50 עד 60**	**60 ומעלה**	**50 ומטה**
עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך	110	1	- **
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	11	-	-
עמלות ניהול חיצוני:			
בגין השקעות בקרנות השקעה	789	-	-
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל, נטו	68	2	- **
סך הכל הוצאות ישירות	978	3	-
	שעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת*		
עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך	0.02%	0.01%	0.01%
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	0.00%	0.00%	0.00%
עמלות ניהול חיצוני:			
בגין השקעות בקרנות השקעה	0.13%	0.00%	0.00%
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל, נטו (*)	0.01%	0.04%	0.05%

*עמלות ניהול חיצוני בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל לרבות באמצעות מנהל תיקים, השקעה בקרן נאמנות (בארץ ובחו"ל) והשקעה בתעודות סל ולמעט קרנות השקעה.
**סכום הקטן מ - 1 אלפי ש"ח.
***שעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת לפי קודקס הרגולציה חוזר מאוחד שער 5- חלק4 פרק 1 נספח 5.4.1.18.

באור 10 - הוצאות ישירות (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017		
	אלפי ש"ח		
פירוט לפי מסלולים:	**50 עד 60**	**60 ומעלה**	**50 ומטה**
עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך	219	- **	- **
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	6	-	-
עמלות ניהול חיצוני:			
בגין השקעות בקרנות השקעה	608	-	-
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל, נטו	26	2	- **
בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות תעודות סל	5	-	- **
סך הכל הוצאות ישירות	864	2	-
	שעור מתוך סך יתרת נכסים ממוצעת *		
עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך	0.03%	0.00%	0.00%
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	0.00%	0.00%	0.00%
עמלות ניהול חיצוני:			
בגין השקעות בקרנות השקעה	0.09%	0.00%	0.00%
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל, נטו (*)	0.00%	0.03%	0.00%
בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות תעודות סל	0.00%	0.00%	0.00%

*עמלות ניהול חיצוני בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל לרבות באמצעות מנהל תיקים, השקעה בקרן נאמנות (בארץ ובחו"ל) והשקעה בתעודות סל ולמעט קרנות השקעה.
**סכום הקטן מ - 1 אלפי ש"ח.
***שעור מתוך סך יתרת נכסים ממוצעת לפי קודקס הרגולציה חוזר מאוחד שער 5- חלק4 פרק 1 נספח .

באור 10 - הוצאות ישירות (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016		
	אלפי ש"ח		
פירוט לפי מסלולים:	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך	344	3	- **
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	5	-	-
עמלות ניהול חיצוני:			
בגין השקעות בקרנות השקעה	384	-	-
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל, נטו	102	2	-
בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות תעודות סל	4	-	-
סך הכל הוצאות ישירות	839	5	-
שעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת*			
עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך	0.05%	0.12%	0.13%
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	0.00%	0.00%	0.00%
עמלות ניהול חיצוני:			
בגין השקעות בקרנות השקעה	0.06%	0.00%	0.00%
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל, נטו (*)	0.01%	0.00%	0.00%
בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות תעודות סל	0.00%	0.00%	0.00%

*עמלות ניהול חיצוני בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל לרבות באמצעות מנהל תיקים, השקעה בקרן נאמנות (בארץ ובחו"ל) והשקעה בתעודות סל ולמעט קרנות השקעה.
**סכום הקטן מ - 1 אלפי ש"ח.
***שעור מתוך סך יתרת נכסים ממוצעת לפי קודקס הרגולציה חוזר מאוחד שער 5- חלק4 פרק 1 נספח .

באור 11 - תשואות מסלולי השקעה

	תשואה שנתית נומינלית ברוטו				
	2018	2017	2016	2015	2014
	ב-%				
מסלול הגומל לבני 50 עד 60	(2.02)	7.18	2.70		
מסלול הגומל לבני 60 ומעלה	(1.61)	5.22	1.99		
מסלול הגומל לבני 50 ומטה	(3.76)	5.96	2.47		
מסלול כללי				1.22	6.11
מסלול אג"ח ממשלתי ללא מניות				0.35	2.33

קופת גמל הגומל
באורים לדוחות הכספיים

באור 12 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות על בעלי עניין וצדדים קשורים

	ליום 31 בדצמבר	
	2018	2017
	אלפי ש"ח	
החברה המנהלת (בזכאים) (*)	(82)	(78)
מזומנים ושווי מזומנים (בנק מסד)	1,591	2,508
תעודות סל שהונפקו על ידי פסגות ניירות ערך בע"מ	5,973	14,240
	7,482	16,670

(*) יתרת החוב השוטפת הגבוהה ביותר (בערך מוחלט) על בסיס סופי רבעון של החברה המנהלת עמדה על 158 אלפי ש"ח.

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2018	2017	2016
	אלפי ש"ח		
דמי ניהול לחברה המנהלת	1,709	1,764	1,751
דמי ניהול תעודות סל שהונפקו על ידי צד קשור- פסגות (***)	-	-	-
דמי ניהול תיקי השקעות (****)	180	182	195

(***) בהתאם לתקנות על השירותים הפיננסיים- הוצאות ישירות -בשנים 2018, 2017 ו- 2016 נרשמו בספרי החברה המנהלת הוצאות בגין דמי ניהול, נטו מתעודות סל שהונפקו על ידי צד קשור - פסגות והוחזקו על ידי הקופה במהלך השנה בסך של 0 אלפי ש"ח, 0 אלפי ש"ח ו- 0 אלפי ש"ח, בהתאמה. החזרי דמי ניהול מתעודות סל של צד קשור הגבוהים מהוצאות דמי הניהול נרשמו בקופה.

(****) היתרה כלולה בדמי ניהול לחברה מנהלת לעיל. בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים) התשע"ב - 2012, מנהל התיק הוא צד קשור של הקופה.

קופת גמל הגומל
באורים לדוחות הכספיים

באור 13 - מיסים

א. הכנסות קופת הגמל פטורות ממס לסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה, ובכפוף להוראות הפקודה.

ב. בהתאם לסעיף 3(ח) לפקודת מס הכנסה, הכנסות קופת גמל מריבית שנצברה על אגרות חוב בתקופה שבה הותזקו בידי גוף אחר (שאינו קופת גמל) חייבות במס.
ביום 3 ביוני, 2004 הפיצה נציבות מס הכנסה הבהרה לגבי יישום סעיף 3(ח) בקופת גמל הקובעת כי יש להחיל את הסעיף על אגרות חוב שהונפקו לפני 8 במאי, 2000 (למעט גיליון חדש ושחר). שיעור המס יהא בהתאם לשיעור המס החל על ריבית בידי נישום יחיד בגין אותן אגרות חוב.

ג. הקופה משקיעה בניירות ערך זרים בחו"ל ובגין הכנסותיה מהשקעותיה כאמור מנוכה מס במקור.

ד. הרכב הוצאות מיסים:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2018	2017	2016
	אלפי ש"ח		
מצרפי:			
מהשקעות בניירות ערך זרים	349	403	451

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2018		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
פירוט לפי מסלולים			
מהשקעות בניירות ערך זרים	344	4	1

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
פירוט לפי מסלולים:			
מהשקעות בניירות ערך זרים	400	3	-

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016		
	אלפי ש"ח		
	50 עד 60	60 ומעלה	50 ומטה
פירוט לפי מסלולים:			
מהשקעות בניירות ערך זרים	449	2	-

באור 15 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

הקופה התקשרה להשקעה בקרנות השקעה בסך 2,335 אלפי דולר, 5,879 אלפי ש"ח ו- 1,506 אלפי יורו וזאת בגין קרנות השקעה שטרם הושלמה ההתחייבות להשקעה אליהן נכון ל 31.12.2018. נכון לתאריך הדוחות הכספיים. הסכומים שטרם הושקעו בקרנות הינם 1,116 אלפי דולר 3,411 אלפי ש"ח ו- 140 אלפי יורו.

באור 16 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח

16.1. ביום 30.5.2018 אישר דירקטוריון החברה מתווה פעולה והסכם התקשרות להעברת קופת הגמל לניהולה של חברת הניהול של גל. מטרת ההליך- מימוש יתרונות לגודל הנכסים המנוהלים של החברה המנהלת
העברת הניהול בוצעה ביום 01.01.2019

16.2. ביום 15.3.2018 הודיע הבנק על סיום הסכם מתן שירותי תפעול ביום 31.12.2019. במועד זה לא ניתן לכמת את השפעת הודעת הבנק על סיום ההסכם למתן שירות תפעול והחלפת מתפעל על דוחותיה הכספיים של החברה.